

Vyjádření organizací hájící práva ohrožených dětí na podporu ministryně práce a sociálních věcí Mgr. Michaely Marksové-Tominové

My, níže podepsané organizace pracující s dětmi v náhradní péči, vyjadřujeme podporu ministryni Michaely Marksové-Tominové.

Kroky ministryně pečlivě sledujeme, neboť bezprostředně ovlivňují životy ohrožených dětí a rodin, se kterými dennodenně pracujeme. Po téměř čtvrt století se nyní ministerstvu daří v oblasti sociálně-právní ochrany dítěte napravovat dluh, který Česká republika směrem k ohroženým dětem má. V českých ústavách je nebývale vysoký počet dětí (více než 8 tisíc), stovky dětí jsou z rodin odebírány zcela zbytečně kvůli chybějícím sociálním službám pro práci s ohroženými rodinami, systém péče je roztržštěn mezi tři ministerstva, do ústavů mohou být umisťovány i malé děti do tří let, což je ve většině evropských států již mnoho let zakázané.

Ministryně Marksová na rozdíl od svých předchůdců tyto problémy vnímá a přichází s konkrétními kroky, které reagují na skutečné potřeby ohrožených dětí. Jen během posledních týdnů (!) ministryně aktivně vystupovala proti návrhu, aby o umístění dítěte do konkrétního ústavního zařízení rozhodovaly namísto soudů diagnostické ústavy, což bychom jako odborníci považovali za jednoznačný krok zpět. Svou účastí zaštitila seminář v Poslanecké sněmovně, který vyvracel mýty o pěstounství, či se aktivně zasazovala o to, aby byla věnována větší pozornost opatrovnickým soudům. Paní ministryně též prosazuje podporu ohroženým dětem, zásadně se navýšila kapacita odborných služeb, které předcházejí odebírání dětí z vlastních rodin, přispívají k eliminaci týrání a zanedbávání dětí či posilování funkčnosti rodiny. Všechny tyto i další její kroky vnímáme jako velmi potřebné a jako součást koncepční a dlouhodobé práce ministerstva.

Na počínání ministryně pozitivně reagují také samotní pěstouni. Po letech nečinnosti ministerských předchůdců mají pocit, že je tu nyní někdo, kdo se skutečně – nejen v rovině slibů – staví na jejich stranu a má odvalu hájit práva dětí. Zprávy o možném odvolání ministryně vzbudily na diskusních fórech pěstounů velkou vlnu nevole.

V natolik citlivé oblasti, jakou systém sociálně-právní ochrany dítěte je, je snadné sklouznout k emocionálnímu vydírání a nadřazovat vlastní domněnky a pocity nad fakta. O to více si ceníme toho, že ministryně Marksová udržuje diskusi ve věcné rovině, zajímá se o nejnovější vědecké poznatky a praxi v ostatních vyspělých zemích, nezobecňuje jednotlivá selhání, ale důsledně je odlišuje od problémů systému jako celku. Ve všech svých krocích klade důraz na sledování a naplňování nejlepšího zájmu dítěte, který je často podřazován zájmu institucí či rodičů.

Aktivita řady politiků jdou bohužel zcela opačným směrem – svědky jsme toho pravidelně na jednáních výboru pro sociální politiku, při debatách v Poslanecké sněmovně či v médiích. Obáváme se proto, že odchod ministryně by nejen zpomalil či úplně zastavil realizaci řady zásadních systémových opatření směřujících k naplňování nejlepšího zájmu dítěte, ale mohl by vést i k tomu, že by se celý systém vrátil k dnes již překonaným zákonným úpravám. Zcela konkrétním příkladem je zmíněný návrh posilující pravomoci diagnostických ústavů, který v České republice platil do roku 2013.

Jako organizace hájící práva dětí ministryni Michaely Marksovou-Tominovou ve funkci ministryně práce a sociálních věcí podporujeme. Prosíme, aby dostala možnost dokončit v tomto volebním období již rozpracované návrhy posilující ochranu dětí. Jakákoliv a jakkoliv

kvalitní náhrada nemůže v dalších 12 měsících, které zbývají do dalších voleb, v tomto ohledu uspět.

Podepsaní (v abecedním pořadí):

Amalthea, z. s.

Centrum pěstounských rodin, z. s.

Centrum pro dítě a rodinu Valika, z. s.

Cestou necestou, z. s.

DaR – Centrum pro dítě a rodinu, o. p. s.

Děti patří domů, z. s.

Dobrá rodina, o. p. s.

HESTIA – Centrum pro dobrovolnictví, z. ú.

Kruh rodiny, o.p.s.

Latus pro rodinu, o. p. s.

LOCIKA, z.ú.

Lumos Czech Republic

Pěstounské rodiny Kraje Vysočina, z. ú.

Rozum a Cit, z. s.

Středisko náhradní rodinné péče, spolek

Vteřina poté, z. s.

Hlas pěstounských rodin

„Dosud jsem se domnívala, že ministra je třeba vyměnit ve chvíli, kdy pracuje prokazatelně špatně, nedbale nebo dokonce páchá nějaké škody. Takových ministrů jsme tu v posledních letech měli celou řadu. Najednou je tu zjevení v podobě paní ministryně Michaely Marksové-Tominové. Nejen že má zcela jasnou koncepci, myslí a koná v souvislostech, mluví srozumitelně a ne v prázdných frázích, protože má co říci, je obdarována empatií, má upřímný zájem o lidi, ale navíc zůstala velmi lidská, přístupná komunikaci, naslouchající a přijímající informace a nové poznatky. Velice se přimlouvám, aby dostala šanci dokončit svou rozdělanou práci.“

Lenka Cingrošová, pěstounka na přechodnou dobu

„Díky paní ministryni vnímám, že se sociální oblast u nás rozmáhá a je o ni zájem nejen v rámci volebních slibů. Jsou vidět konkrétní kroky a změny k lepšímu, například rozvoj větší mezirezortní spolupráce, což je pro zlepšení práce s ohroženými dětmi zásadní.“

Romana Uherková, pěstounka a dříve úřednice magistrátu v oblasti sociálních věcí
a pracovnice sociálních služeb

„Paní ministryně Marksová je po mnoha letech prvním ministrem sociálních věcí, který svou funkci vykonává s opravdovým zájmem o znevýhodněné členy společnosti. Díky ní se např. v oblasti péče o ohrožené děti začínáme přibližovat standardům běžným ve vyspělém světě. Přes enormní rozsah agendy, kterou má na starosti, je ochotná otevřeně komunikovat a poctivě hledat nejlepší možné cesty a řešení.“

Jsme přesvědčeni, že její odvolání by bylo obrovskou chybou a pravděpodobně by způsobilo zbrzdění nebo dokonce zastavení tolik potřebných reforem, které má tato vláda v programovém prohlášení.“

Tereza a Petr Hubáčkovi, pěstouni